

Homília Krisztus születése napjára

Új és szokatlan titok tárul szemem elé, pásztorok énekét halom, de nem csendes pusztai dalokat énekelnek, hanem diadalmas mennyei himnusz hangzik ajkukról. Angyalok dala cseng, arkangyalok énekelnek, kerubok magasztalják, szeráfok dicsőítik, mindnyájan együtt ujjongva köszöntik Istent a földön és az embert az égben. A magaságbeli Isten intézkedéséből földre szállott, és az ember Isten jóságából újra elnyerte az eget. Ma Betlehem olyan, mint az égbolt; csillagok helyett éneklő angyalok a díszei, a nap helyett az igazság napja tündöklök ott. Ne kutassuk, hogy történt mindez, mert ahol Isten akarja, enged a természet rendje. Akarta, tehette, leszállt, üdvösséget hozott: Istennél minden lehetséges.

Ma, aki öröktől fogva van, születik, és aki van, azzá lesz, ami nem volt, mert Isten ember lett, bár maradt, ami volt, Isten. Mert nem istensége levetésével lett ember, és nem fokozódó növekedéssel lett emberből Isten, hanem mint második isteni személy isteni természetének változatlanul maradásával, hogy szenvedhessen, emberré lett. Mikor megszületett, a zsidók nem hitték a csodás születést, a farizeusok rosszul értelmezték a szent könyveket, az írástudók a törvénnyel ellenzőket beszéltek. Heródes kereste az újszülöttet, de nem azért, hogy hódoljon előtte, hanem hogy megölje. Ma ugyanis mindent visszásnak láttak. A zsoltaáros szavaival élve: Nem titkoljuk el gyermekeinktől, a jövődö nemzedéknek elbeszéljük az Úr dicséretét és hatalmát, és az ő csodálatos dolgait, amelyeket cselekedett (77. zsoltaár).

Királyok jöttek, hogy csodálják az égi királyt, miként jött a földre angyalok, arkangyalok, trónok, erősségek, uralmak és hatalmasságok kísérete nélkül; új és járatlan úton jött, tisztaságos méhből született. Hatalmának követeit, az angyalokat nem hagyta el, és megtestesülésével nem vétette le istenségét. Királyok jönnek a dicsőség égi királyához, hogy leborulva imádják; katonák, hogy a seregek urának hódoljanak. Asszonyok csodálják őt, aki asszonytól született, mert az asszonyi fájdalmat vidámságra fordította. Szüzek a Szűz Fiát szemlélik, hogy az, aki a tejjel bővelkedő anyai emlőket alkotta, mint kisgyermek hogyan táplálkozik anyja keb-

lén. Csecsemők jönnek ahhoz, aki csecsemő lett, hogy kisdedek és csecsemők szájából szerezzon dicséretet (Mt 21,16; 8. zsoltaár). A gyermekek látják, akiért Heródes haragja miatt vértanúk lettek; a férfiak őt, aki emberré lett, hogy szolgák bajait orvosolja; a pásztorok a jó pásztor, aki életét adja juháiért; a papok a Melkizedek rendje szerinti papot (Zsid 7,17; 109. zsoltaár). A szolgák csodálják azt, aki szolga alakját vette fel, hogy a mi szolgáságunkat szabadságra cserélje (Fil 2,7); a halászok azt, aki halászokat emberek halászaivá tett; a vámosok őt, aki vámosok közül evangélistát választott (Mt 9,9); bűnös nők őt, aki lábát bűnbánók könnyeivel engedi öntözni. Röviden egybefoglalva: az összes bűnösök eljöttek, hogy lássák az Isten Bárányát, aki elveszi a világ bűneit; a bölcsek, hogy királyi pompával vegyék körül; a pásztorok, hogy köszöntsék; a vámosok, hogy az evangéliumot hirdessék; bűnös nők, hogy illatos kenetet hozzanak;

a samaritánus asszony, hogy az élet forrását szomjúhozza; a kananeus asszony, hogy megmutassa bizalommal teli hitét.

Mikor ezek mind ujjonganak, én is velük tartok. Énekelni akarok és ünnepelni. Énekelek, de nem citerát pengetve, nem csörgőt rázva, nem fuvolán játszva, nem fáklyákat gyújtva, hanem Krisztus pólyáit véve kezembe. Ezek számomra remény, élet, üdvösség; ezek az én fuvolám, citerám. Ezekkel kezemben jövök, hogy ezek erejével ének fakadjon ajkamon, és az angyalokkal zengjem: Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön béke-ség, az emberek között jóakarát (Lk 2,14).

Aki idők előtt az Atyától kimondhatatlan módon született, ma miattam Szűztől született felfoghatatlanul. Míg azonban idők előtt isteni természetének megfelelően született az Atyától, ma Szűztől a természet rendjén felülemelkedve született, amint a Szentlélek kegyelme előkészítette. Égi születése igazság, földi származása is valóság; igaz Isten született egyszülöttként az Egyedülvalótól, ugyanő a földön egyszülöttje az egyedül Szűznek. Amint az égi születésben anyát gondolni oktalanság, földi születésben atyát keresni káromlás.

Az Atya isteni természetnek megfelelően nemzde a Fiút, a Szűz pedig sérelem nélkül

szülte, mert a Szentlélektől megárnýékozva szült. Ezért nem lehet megérteni örök születését, és nem lehet megmagyarázni az idők teljességében való eljövételét (születését). Azt, hogy Szűztől született, tudom, azt, hogy az Atyától örök idők előtt, hiszem; a születés módját csendes elmélyedéssel, és nem hangos szóval kutatva, megtanultam tisztelettel szemlélni. Megtanultam, hogy Isten tevékenységében nemcsak a természet törvényeit kell figyelni, hanem hinni kell a Teremtő hatalmában. Ha házáséletem élő asszony szül, ez a természet rendje; mikor azonban férfit nem ismerő Szűz szülés után is szűz marad, ez meghaladja a természet rendjét. Ami a természet kereteiben történik, vizsgálhatjuk, de tisztelettel álljunk az előtt, amire nem állnak a természet törvényei, nem azért, mert félelmetes, hanem mivel szóval kifejezni nem tudjuk, és méltó arra, hogy csendes tisztelettel álljunk meg előtte.

Anyát látok, aki gyermeket szült, imént világra jött csecsemőt, de nem értem a születés módját, mert nem működnek a természet törvényei, mikor Isten akarja. Ami történt, a természet rendjét felülmúlta, a természet erői pihentek; az Úr teremtő akaratát működött. Mily végtelen kegyelem! Isten örök Egyszülöttje, aki felül áll az érzékek világán, az egyszerű és test nélküli magára veszi romlásnak alávetett látható testemet. Miért cselekedte ezt? Hogy a láthatókra megtanítsa, és a nem láthatóra elvezessen. Mivel az emberek jobban hisznek szemüknek, mint fülüknek, és abban, amit nem láttak, könnyen kételkednek, Krisztus, hogy elejét vegye a kételkedésnek, jóságában testet öltött, hogy láthassuk. Szűztől születik, aki semmit sem tett, és nem közreműködött, hogy ez történjék, hanem csak eszköze volt a titokzatos hatalomnak. Csak annyit tudott, amit kérdésére Gábor angyal válaszolt. Hogyan lehetséges ez, mivel én férfit nem ismerek? Az angyal így válaszolt neki: A Szentlélek száll reád, és a Magasságos ereje árnyékoz be téged (Lk 1,34–35).

Amint a művész alkalmas anyagot találva gyönyörű remeket alkot: Krisztus lakást véve a Szűz szent testében (és lelkében) élő templomot épített magának, és emberalakot véve a Szűztől, ma megszületett, nem tartva lealacsonyítónak emberi természetünk rútságát. Nem volt számomra megalázó, hogy magára vegye saját alkotását; sőt, alkotásának dicsősége is nagyon megnövekedett, mivel az Alkotónak öltönye lett. Teremtéskor kezébe véve az anyagot, alkotta az embert, és a bűnbeesés után ez a romlandó test nem tudott újjáalakulni, míg a Teremtő öltönye nem lett.

KISS MÁTÉ

A karácsony és a depresszió – HOGYAN TOVÁBB?

Idegem vagyok. Meglesz-e minden ajándék? El tudom-e rendezni az ügyeimet a két ünnep közötti szünet előtt? Kibírom-e ezt az állandó sötétséget és hideg időt? Csak egy fontos kérdés nem jut eszembe. Hogy fog így megszületni szívemben Krisztus?

Sötétben kelni sosem kellemes, de hát az évnek ez az időszaka van. Hideg időben sem kellemes átbaktatni a munkahelyre/iskolába, pláne ha a rossz ébredés még ott van az ember szemében. De amikor már a délelőtti kávé sem segít abban, hogy legalább egy picit is kedvesebb legyek embertársaimmal, akkor üt be a felismerés: remek, elkapott az adventi depresszió!

Tudatosítom magamban: hát ez is elérkezett, révben vagyunk. Mulatságos, de ekkor talán még jobban elkezdem várni a karácsonyt, de csupán azért, hogy minél hamarabb vége is legyen. Legyen minden szép, legyen minden a helyén, de legfőképpen: legyen minden gyors, hogy aztán pihenhessek egy nagyot.

Végül is meg lehet élni így a karácsonyt. Sőt, nem keresztény körökben talán hasonlóképpen is megy. Jó esetben a nagy készülődés és izgulás egy viszonylag szép és kellemes ünnepet eredményez. Akár egy keresztény családban is. Csak emellett észre sem vesszük, hogy mindeközben megszületett a világ Megváltója.

Hoppá. Az ünnep megvolt, csak éppen az ünnepelt nem volt jelen. Végső soron ezt is okozhatja az, ha belesüppedek a nagy készülődés okozta depresszióba.

Hol keressük a megoldást?

Olvastam érdekes cikkeket pszichológiai lapokban arról, hogyan lehet átvészelni a karácsony körüli depressziót. Az internetes keresők számtalan cikket találnak, amelyek erről a témáról írnak. Arról azonban sehol sincs szó, hogyan telhet az ünnep az ünnepelt nélkül.

Nem pszichológiai megoldást kívánok nyújtani ezzel az írással, nem is vagyok szakmabeli. Ami a javaslatom, hogy a megoldást keressük lelki módon is. Mindenestül tudatosítsuk magunkban, hogy nem csak egy ünnepet várunk és egy kellemes családi együttlételem, hanem valakit várunk. Azt a valakit, aki folytonosan eljön, hozzánk és értünk, hogy az életünket többé tegye, mint evés, ivás, munka vagy szórakozás:

„Azért jöttem, hogy életük legyen, és bővebben legyen.” (Jn 10,10)

„Az Emberfia ugyanis azért jött, hogy megkeresse és megmentse, ami elveszett.” (Lk 19,10)

Jézus Krisztus azért jön, hogy megtalálja és megmentse minket. Várjuk ezért éber, kitartóan az imában és minden teendőnkben. Sok a stressz, könnyű feladni és belefáradni ebbe az időszakba. De csak azért is vegyünk erőt magunkon, takarítsunk ki magunk körül, és mindemellett önmagunkban is. Várjuk méltóan Jézust, és akkor észrevesszük, hogy amit hoz, sokkal jobb bármelyik ajándéknál.